

เรื่อง นายเฉลิม พีรี

รายละเอียด

นายเฉลิม พีรี เป็นบุคคลที่เรียนรู้ด้านเกษตรอยู่ตลอดเวลาและปรับปรุงสวนส้มโอให้เป็นฐานการเรียนรู้ เปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นแบบอย่างในชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนจากบุคลากร กศน.ในพื้นที่ มาตั้งแต่แรกเริ่มซึ่งขณะนั้นคือ นายอนันต์ แก้วทอง เป็นผู้อำนวยการ กศน.อำเภอบึงสามัคคี ถือว่า ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาตลอดเวลา ทั้งนี้สิ่งที่เป็นฐานการเรียนรู้ที่น่าสนใจโดดเด่นมากคือ การขยายพันธุ์พืชแบบ ควบแน่น ที่เปรียบเหมือนงานวิจัยที่น่าทึ่งคือ ไข่ยอดของต้นไม้เพราะไม่จำเป็นต้องเป็นกิ่งแก่แบบที่ใช้ปักชำกัน ทั่วไป ตามแบบนักวิจัยชาวบ้านหรือปราชญ์ชาวบ้าน ปัจจุบันลุงเฉลิม อยู่บ้านเลขที่ 75 หมู่ที่ 3 บ้านใหม่ ตำบล บึงสามัคคี อำเภอ บึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ปัจจุบันมีอายุ 63 ปี ปราชญ์ชาวบ้านได้รับพระราชทานปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ประจำปี 2557 มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร เป็นประกันความมุ่งมั่นและความตั้งใจ รวมทั้งรางวัลที่ได้รับต่อเนื่องมาตลอดจากหลาย หน่วยงาน แม้กระนั้นก็ยังใฝ่เรียน โดยเรียนกับ กศน.อำเภอบึงสามัคคี ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งก็ ไกล่จะจบการศึกษาแล้วเช่นกัน

จุดเริ่มต้นลุงเฉลิม เดิมประกอบอาชีพทำไร่อ้อย และ ปลูกข้าวโพดฝักอ่อน เพื่อส่งโรงงานแต่ต่อมาได้ปรับ เปลี่ยนระบบการผลิต โดยแบ่งพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง มาปลูกส้มโอ หากจะพูดง่ายก็คือ ได้ทำกิจกรรม พืชเชิงเดี่ยวพบว่า มีภาระหนี้สินอยู่ตลอดเวลา เพราะต้อง จัดซื้อปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ยเคมี และ ยาเคมีมาใช้ ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง อีกทั้งไม่สามารถที่จะควบคุมการใช้จ่ายของครอบครัวได้ ต่อมาปี พ .ศ. 2550 มีหน่วยงานทางภาครัฐ ได้จัดทัศนศึกษาดูงาน โครงการตามแนวพระราชดำริ ที่ห้วยฮ่องไคร้ จังหวัด เชียงใหม่ ได้ทราบถึงแนวทางการปรับปรุงบำรุงดินในสภาพป่าที่เสื่อมโทรม พร้อมมีการอนุรักษ์ดินและน้ำ จึง เกิดจุดเปลี่ยนที่เกิดแรงจูงใจให้อยากปรับปรุงกิจกรรมของตนเอง ให้มาอนุรักษ์ดินและน้ำ ในขณะเดียวกัน ก็ได้ น้อมนำเอา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์ท่าน มาปรับวิถีคิด พร้อมกับนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุง พื้นที่ของตนเองทันที ในขณะที่เริ่มดำเนินการปรับเปลี่ยน ก็ค้นพบว่า การที่เราจะปรับเปลี่ยนอะไรนั้น ต้องปรับที่ วิธีคิดของตนเองก่อนจากนั้นๆ ก็ค่อย พุดคุยสื่อสาร ทำความเข้าใจกับคนสมาชิกครอบครัวที่อยู่รอบข้างตัวเราให้ เข้าใจกับแนวคิดของเราเสียก่อน จากนั้นก็ต้องลงมือทำทันที เริ่มต้นลงมือทำสิ่งที่ย่างๆไปก่อน แล้วค่อยๆขยาย ทำสิ่งที่ยากขึ้นเป็นลำดับ โดยมี กศน. เป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือมาตลอด ปัจจุบันนี้ครอบครัวคุณลุงเฉลิม ปรับปรุงสวนส้มโอที่มีอยู่ ให้เป็นส้มโอปลอดภัย แบบอินทรีย์ ปรับเปลี่ยนจากการใช้ปุ๋ยเคมี ยาเคมี มาเป็นการใช้ ปุ๋ยอินทรีย์จากก้อนเบญจคุณ ของมูลนิธิอาจารย์จำเนียร สารนาคร ที่ลงทำเองซึ่งต่อยอดจากการเข้าอบรมกับ กศน. รวมทั้งเลี้ยงไก่ เป็ด เลี้ยงหมูหลุม จากนั้นก็มีการผลิตน้ำส้มควันไม้และการผลิตน้ำหมักจากพืชสมุนไพร

หาได้ในท้องถิ่น มาใช้ทดแทนการใช้สารเคมี นอกจากนั้นยังได้ปรับสวนส้ม เป็นการปลูกไม้ยืนต้นแบบผสมผสาน รมเย็น ให้เป็นธรรมชาติ

ลุงเฉลิม เป็นบุคคลที่มีความรู้ ด้านการเกษตรอย่างแท้จริง พร้อมเป็นคนปฏิบัติจริงเป็นคนขยันรู้อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังได้ปรับปรุงพื้นที่รอบๆที่อยู่อาศัย และปรับปรุงสวนส้มโอให้เป็นฐานการเรียนรู้หลายฐาน ปัจจุบันได้เปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นแบบอย่างในชุมชน และมีผู้สนใจมาขอศึกษา และมาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องในปีหนึ่งไม่น้อยกว่าพันคน นอกจากนั้นยังมีหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มาประสานงานแห่งความร่วมมือ เพื่อพัฒนากิจกรรมของลุงเฉลิม เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริอีกด้วย ซึ่งลุงเฉลิม ได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภาคี พร้อมได้รับเป็นวิทยากรอย่างต่อเนื่องทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัด รวมทั้งยังเผยแพร่ใน facebook ชื่อ “สวนลุงเฉลิมเกษตรพอเพียง” เป็นต้น พร้อมยังได้นำความรู้กลับมาพัฒนาตนเอง จนเป็นที่สนใจของคนที่อยู่ในชุมชนและนอกชุมชน ได้มาศึกษาดูงานและขอรับความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ได้รับรางวัลศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับอำเภอดีเด่น ระดับจังหวัด ประจำปี 2556 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่เป็นฐานการเรียนรู้ที่โดดเด่น คือ การขยายพันธุ์พืชแบบควมแน่น ที่เปรียบเหมือนงานวิจัย ที่น่าทึ่งคือ ไข่ยอดของต้นไม้ เพราะไม่จำเป็นต้องเป็นกิ่งแก่ แบบที่ใช้ปักชำกันทั่วไป ตัดด้วยกรรไกรหรือ มีดคมๆ ใ้รอยตัดเป็นแนวเฉียงนำมาปักชำในดินที่เตรียมไว้ คือดินที่ขุดลึกลงไปจากหน้าดิน ไม้ใช้หน้าดินหรือดินผสมปุ๋ยใดๆ หน้าดินที่ได้มาพรมน้ำให้พอชุ่ม หน้าดินมาใส่ภาชนะที่เราจะใช้ไข่ยอดไม้ ให้สามารถมองเห็นได้ว่ารากจากยอดต้นไม้ อากาศที่ปิดและไอน้ำจะทำให้กิ่งชำมีน้ำตลอด และไอน้ำจะเร่งตาให้ออกใบใหม่ขึ้นมา เร่งให้ใบเปิด เพื่อรับแสง จะส่งผลให้เกิดการสังเคราะห์เป็นอาหาร เร่งให้กิ่งเกิดราก กิ่งไว้ประมาณ 15 วัน จะเกิดรากงอกออกมาให้เห็น ตามแบบนักวิจัยชาวบ้านหรือปราชญ์ชาวบ้าน พืชที่ใช้วิธีนี้มีหลายอย่างด้วยกันที่ลุงเฉลิมได้ทดลองทำแล้ว ได้แก่ มะนาว มะกรูด ชมพู สะเดา มะเดื่อ หม่อนบราซิล ทับทิม แคนนา แคป้า มะกอก มะไฟ ตะขบป่า แมงลักผักแพ้ว ผักขม เป็นต้น สามารถขยายพันธุ์ได้ครั้งละหลายๆตามที่ต้องการ พืชไม่กลายพันธุ์ และมีความแข็งแรงกว่าการตอนกิ่งหรือปักชำแบบธรรมดา

นี่คือสิ่งที่ลุงเฉลิม ที่เริ่มต้นจากพื้นที่ที่มีอยู่เล็กน้อยหนึ่งกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นว่าทำได้จริงและมีความยั่งยืนในการใช้ชีวิต และในขณะเดียวกันก็ได้รับเชิญเป็นวิทยากร หลายต่อหลายครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นการนำองค์ความรู้ที่ได้ลองผิดลองถูกมาเผยแพร่โดยไม่คิดมูลค่า ทั้งเด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่องยาวนาน จนเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้พบเห็น ภาครัฐ ภาคเอกชน สื่อมวลชน ให้การยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดีกับสังคม แม้วันนี้ลุงเฉลิม จะเป็นที่รู้จักแพร่หลายในวงกว้างมากขึ้น ได้รับรางวัลมากมาย แต่สิ่งที่ลุงเฉลิมภาคภูมิใจมากที่สุดคือการเดินมาแนวพระราชดำริ พร้อมทั้งนำแนวทางพระราชดำริเผยแพร่ให้เยาวชน ประชาชน เพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืนถือเป็นการแทนคุณแผ่นดินเกิดได้อย่าง

ภาคภูมิ และลุงเฉลิมทิ้งท้ายว่ารางวัลนี้ถือเป็นความภาคภูมิใจของตนเองและครอบครัว ที่จะยึดมั่นถือมั่น
ทำความดีเดินตามแนวทางพระราชดำริ ต่อไป พร้อมอุทิศตนเองถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ให้นักเรียน นัก
ศึกษา ประชาชนที่สนใจอย่างเต็มกำลังของตนเองจนกว่าชีวิตจะหาไม่

ภาพโดย : <https://www.youtube.com/watch?v=syGcLJazGJI>

คำสำคัญ : เฉลิม พีรี

ที่มา : <https://www.kppnews.net/2016/11/19/48483>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-03-02

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=619&code_db=610003&code_type=10

The Office Of Academic Resource Information And Technology